

Quan cartografiar els irresolts és més honest que tancar respostes

Published by [Interacció](#) [1] on 19/12/2025 - 11:12 | Last modification: 23/03/2026 - 11:14

Notes per pensar —i governar— la política cultural local a final de 2025

Cartografies obertes: allò que encara no es deixa tancar

El final del 2025 arriba després d'un any intens, marcat per una abundància de debats, marcs i conceptes que sovint han avançat més ràpid que la nostra capacitat de pensar-los. En aquest context d'acceleració, els articles publicats a Interacció no dibuixen tant un balanç com una necessitat: aturar-se, mirar amb més calma i recuperar criteri. No per tancar discussions, sinó per situar-les. El que hi emergeix no són respostes clares, sinó un conjunt de tensions persistents —entre mesurar i comprendre, entre participar i decidir, entre cuidar i incomodar, entre els relats globals i la realitat municipal— que defineixen bona part de la política cultural actual.

Una de les pulsions més presents al llarg del 2025 ha estat la d'**ordenar la cultura**. Dotar-la de marcs, indicadors i categories que permetin explicar-la millor, fer-la comparable, legitimar decisions públiques i guanyar solidesa argumental. Aquesta voluntat respon a una necessitat real del sector, massa temps acostumat a justificar-se a la defensiva. Tanmateix, els debats d'aquest any també han posat sobre la taula un irresolt cada cop més visible: què queda fora quan l'ordenació esdevé prioritària. L'experiència cultural, la dimensió simbòlica, la construcció de sentit o el conflicte mateix difícilment encaixen en esquemes nets. El problema no és metodològic, sinó polític: quines formes de cultura estem disposats a reconèixer quan mesuram, i quines acceptem deixar al marge.

Aquesta tensió reapareix amb força quan el focus es desplaça cap als **drets culturals, la mediació i la participació**. El llenguatge ha evolucionat, s'ha fet més exigent i compartit, i això és un avenç indiscutible. Però els articles del 2025 també mostren que, quan la participació deixa de ser només discursiva i entra en el terreny de la decisió efectiva, emergeix inevitablement el poder. Qui fixa prioritats, qui defineix els límits, qui assumeix riscos polítics i pressupostaris. L'irresolt no és tant l'absència de mecanismes participatius com la reticència, institucional i política, a redistribuir capacitat de decisió dins d'organitzacions que continuen operant amb marcs jeràrquics i responsabilitats molt concretes. En molts casos, la participació és acceptada mentre no desordeni les

prioritats prèvies ni alteri el calendari polític; quan ho fa, tendeix a ser reabsorbida com a procés pedagògic, però no com a decisió vinculant.

En aquest escenari, les **institucions culturals**, especialment museus i equipaments, han esdevingut durant el 2025 espais privilegiats on aquestes tensions es fan visibles. Més que models en disputa, el que hi apareix és una pregunta de fons sobre la seva funció pública. Entre la cura i la projecció, entre la gestió de memòries que incomoden i la construcció de relats compartits, entre l'arrelament local i la visibilitat global. El debat no sembla resoldre's escollint una d'aquestes opcions, sinó assumint que les institucions públiques poden, i probablement han de, **sostenir el conflicte** com a part del seu valor públic, sense convertir-lo immediatament en consens ni neutralitzar-lo en forma de producte cultural amable.

Totes aquestes tensions conflueixen, finalment, en un espai molt concret: **el municipi**. És en l'escala local on els grans marcs conceptuals, les declaracions de drets i les expectatives de transformació cultural es posen realment a prova. El 2025 ha deixat clar que l'irresolt principal no és de comprensió, els municipis entenen bé què se'ls demana, sinó de capacitat. Capacitat tècnica, institucional i política per sostenir agendes complexes amb recursos limitats, tempos administratius exigents i marges de maniobra sovint estrets. La dada és contundent: segons les darreres memòries disponibles, gairebé el 45 % del pressupost cultural municipal es destina a activitats. Més que una decisió puntual, aquest percentatge reflecteix una arquitectura de la política cultural local que prioritza la producció de resultats visibles per sobre de la consolidació de capacitats, equips i processos a mig i llarg termini. No és tant un problema de voluntat municipal com de condicions estructurals que empenyen a decidir sempre en el curt termini.

Llegits en conjunt, els articles d'Interacció del 2025 no configuren un full de ruta tancat, sinó una cartografia d'aquests irresolts que estructuraven avui la política cultural. No com a problemes a resoldre ràpidament, sinó com a **friccions que no es resolen fàcilment i que cal aprendre a governar amb criteri**. Tancar l'any des d'aquesta perspectiva no és una renúncia a l'acció, sinó un exercici de realisme polític: actuar sabent que l'ambició i la possibilitat mai no acaben d'encaixar del tot, i que aquesta distància forma part de la governança cultural local.

Mirar aquests irresolts no és, doncs, un exercici de distància ni de contemplació. És una manera d'assumir la cultura com a responsabilitat pública, especialment des del món local, on les decisions petites, preses amb poc marge però amb molt impacte, posen a prova cada dia els grans relats del sector. La pregunta que queda oberta és si som capaços, des de la política cultural municipal, **d'aturar-nos a pensar abans de simplificar**, d'acceptar la complexitat i governar-la amb criteri propi, encara que això no sempre generi resultats immediats ni còmodes. **Cartografiar els irresolts no és renunciar a intervenir: és fer intervencions menys accelerades i més exigents amb el sentit que produeixen.**

Categories: Anuari

Categories: Articles i anàlisi

Tags: valor públic de la cultura

Tags: governança cultural

Tags: polítiques culturals

Tags: treball cultural i professionals

Tags: desigualtats culturals

- [2]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2025/12/analisi2025>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/node/10342>

